

Seat No.

M.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-IV Supplementary Examination: March/April-2023

**Marathi (Compulsory) Paper-XIII
MARC27: Samajbhashavidnyan**

Day and Date: Thursday, 06/07/2023

Total Marks: 60

Time: 3.00 PM To 5.00 PM

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 भाषा ही कोणाच्या मालकीची असते ?
अ. राजाच्या ब. समाज क. मालक ड. देव
- 2 समाजामध्ये भाषा वापरत असताना काय असणे महत्वाचे असते ?
अ) सुसंवाद ब) पाठांतर क) वाचन ड) लेखन
- 3 भाषिक समाजाच्या एकात्मतेचे प्रतिक म्हणून कोणत्या विशिष्ट गोष्टीस प्रतिष्ठा असते ?
अ) भाषा किंवा बोली ब) व्यक्तीस क) समाजास ड) भाषिक प्रयोग
- 4 भाषिक क्षमता आणि भाषा व्यवहार या दोन क्रांतिकारक कल्पना कोणी मांडल्या ?
अ. नोम चाम्स्की ब. सोस्युर क. बर्नस्टीन ड. यापैकी नाही
- 5 भाषेवरून भाषिक समाज ठरविणे व समजावून भाषा ठरविणे यात गोलगोल फिरण्याचा दोष आहे हे मत कोणाचे ?
अ. रमेश वरखेडे ब. रमेश धोंगडे क. आश्विनी धोंगडे ड. अशोक केळकर
- 6 क ऐवजी य किंवा ड कोणत्या भाषेत वापरतात ?
अ. खानदेशी ब. अहिराणी क. माडिया ड. बांगला
- 7 भाषा आणि जीवन हे मासिक कोणत्या वर्षापासून प्रसिद्ध होत आहे ?
अ. १९८० ब. १९८३ क. १९८५ ड. १९८८
- 8 शिवपूर्वकाळात कोणत्या भाषेचा प्रभाव वाढीस लागला ?
अ. पोर्तुगीज ब. फारसी क. तेलगु ड. कन्नड
- 9 तारा वनारसे यांच्या कोणत्या कादंबरीमध्ये घडा, पर्णकुटी, अग्निदेवता असे शब्द आढळतात ?
अ. श्यामिनी ब. मानिनी क. स्वामी ड. नटरंग
- 10 'पिपल्स लिंग्विस्टिक सर्वे ऑफ इंडिया' या ग्रंथाचे लेखक कोण ?
अ. अशोक केळकर ब. टायलर क. न.चि.केळकर ड. गणेश देवी

- 11 रवींद्र केलेकर यांनी समाजभाषाविज्ञानास काय म्हटले आहे ?
 अ. मराठीचे समाजशास्त्र ब. भाषेचे समाजशास्त्र क. समाजशास्त्र ड. समाजअभ्यासशास्त्र
- 12 कोणत्या भाषेची गरज संपली की तिचे आस्तित्व संपते ?
 अ. क्रिओल ब. पिजिन क. स्वभाषा ड. सर्व बरोबर
- 13 भाषिक भांडार ही संकल्पना सर्वप्रथम कोणी मांडली ?
 अ. जॉन गिबसन ब. जॉन गम्पई क. रोर ड. सोस्युर
- 14 भाषा आणि मानववंशशास्त्र असे एकमेकाला जोडून अभ्यास करण्याचा प्रयत्न प्रथम कोणी केला ?
 अ. फान्झ बाओज ब. गिअर्सन क. सपीर ड. श्री.म. माटे
- 15 मराठी ही क्रिओल भाषा आहे असे प्रतिपादन कोणी केले ?
 अ. गणेश देवी ब. डॉ. वसंत खोकले क. डेव्हिड फिस्टल ड. प्रभाकर मांडे

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 भाषिक कोष
- 2 व्यक्तीबोली संपर्क
- 3 भाषा नियोजनाची ठळक वैशिष्ट्ये
- 4 द्विभाषिकता

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 भाषिक क्षमता म्हणजे काय?
- 2 आदिवासी व इतर मागास गटाच्या भाषा शिक्षणात येणाऱ्या अडचणींची चर्चा करा
- 3 भाषाविषयक समस्या स्पष्ट करा?
- 4 संस्कृतीची विविध वैशिष्ट्ये लिहा

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 भाषिक समाज या संकल्पनेची मांडणी कोणत्या दृष्टिकोनातून केली आहे ते लिहा
- 2 भाषेची विविध वैशिष्ट्ये लिहा

Model Answer Paper

M.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-IV Supplementary Examination: March/April-2023

Marathi (Compulsory) Paper-XIII

MARC27: Samajbhashavidnyan

Day and Date: Thursday, 06/07/2023

Total Marks: 60

Time: 3.00 PM To 5.00 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 भाषा ही कोणाच्या मालकीची असते ?

अ. राजाच्या ब. समाज क. मालक ड. देव

Option 2

2 समाजामध्ये भाषा वापरत असताना काय असणे महत्वाचे असते ?

अ) सुसंवाद ब) पाठांतर क) वाचन ड) लेखन

Option 1

3 भाषिक समाजाच्या एकात्मतेचे प्रतिक म्हणून कोणत्या विशिष्ट गोष्टीस प्रतिष्ठा असते ?

अ) भाषा किंवा बोली ब) व्यक्तीस क) समाजास ड) भाषिक प्रयोग

- Option 1
- 4 भाषिक क्षमता आणि भाषा व्यवहार या दोन क्रांतिकारक कल्पना कोणी मांडल्या ?
अ. नोम चाम्स्की ब. सोस्युर क. बर्नस्टीन ड. यापैकी नाही
- Option 1
- 5 भाषेवरून भाषिक समाज ठरविणे व समजावून भाषा ठरविणे यात गोलगोल फिरण्याचा दोष आहे हे मत कोणाचे?
अ. रमेश वरखेडे ब. रमेश धोंगडे क. आश्विनी धोंगडे ड. अशोक केळकर
- Option 2
- 6 क ऐवजी य किंवा ड कोणत्या भाषेत वापरतात ?
अ. खानदेशी ब. अहिराणी क. माडिया ड. बांगला
- Option 1
- 7 भाषा आणि जीवन हे मासिक कोणत्या वर्षापासून प्रसिद्ध होत आहे ?
अ. १९८० ब. १९८३ क. १९८५ ड. १९८८
- Option 2
- 8 शिवपूर्वकाळात कोणत्या भाषेचा प्रभाव वाढीस लागला ?
अ. पोर्तुगीज ब. फारसी क. तेलगु ड. कन्नड
- Option 2
- 9 तारा वनारसे यांच्या कोणत्या कादंबरीमध्ये घडा, पर्णकुटी, अग्निदेवता असे शब्द आढळतात ?
अ. श्यामिनी ब. मानिनी क. स्वामी ड. नटरंग
- Option 1
- 10 'पिपल्स लिटिस्टिक सर्वे ऑफ इंडिया' या ग्रंथाचे लेखक कोण ?
अ. अशोक केळकर ब. टायलर क. न.चि.केळकर ड. गणेश देवी
- Option 4
- 11 रवींद्र केळेकर यांनी समाजभाषाविज्ञानास काय म्हटले आहे ?
अ. मराठीचे समाजशास्त्र ब. भाषेचे समाजशास्त्र क. समाजशास्त्र ड. समाजअभ्यासशास्त्र
- Option 2
- 12 कोणत्या भाषेची गरज संपली की तिचे आस्तित्व संपते ?
अ. क्रिओल ब. पिजिन क. स्वभाषा ड. सर्व बरोबर
- Option 2
- 13 भाषिक भांडार ही संकल्पना सर्वप्रथम कोणी मांडली ?
अ. जॉन गिबसन ब. जॉन गम्पझ क. रोर ड. सोस्युर
- Option 2
- 14 भाषा आणि मानववंशशास्त्र असे एकमेकाला जोडून अभ्यास करण्याचा प्रयत्न प्रथम कोणी केला ?
अ. फान्झ बाओज ब. गिअर्सन क. सपीर ड. श्री.म. माटे
- Option 1
- 15 मराठी ही क्रिओल भाषा आहे असे प्रतिपादन कोणी केले ?
अ. गणेश देवी ब. डॉ. वसंत खोकले क. डेव्हिड फिस्टल ड. प्रभाकर मांडे

Option 2
Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 भाषिक कोष

Ans:

2 व्यक्तीबोली संपर्क

Ans:

3 भाषा नियोजनाची ठळक वैशिष्ट्ये

Ans:

4 द्विभाषिकता

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 भाषिक क्षमता म्हणजे काय?

Ans:

2 आदिवासी व इतर मागास गटाच्या भाषा शिक्षणात येणाऱ्या अडचणींची चर्चा करा

Ans:

3 भाषाविषयक समस्या स्पष्ट करा?

Ans:

4 संस्कृतीची विविध वैशिष्ट्ये लिहा

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 भाषिक समाज या संकल्पनेची मांडणी कोणत्या दृष्टिकोनातून केली आहे ते लिहा

Ans:

2 भाषेची विविध वैशिष्ट्ये लिहा

Ans:
